Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน*

Factors Related to the Behavior of Financial Discipline of Undergraduate Students, Kasetsart University, Kamphaeng Sean Campus

ณัฐพร แป้นทองคำ (Nattaporn Panthongkhum)**
สุภาสิณี นุ่มเนียม (Supharsinee Numniem)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 411 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตรประมาณค่า 6 ระดับ จำนวน 7 ชุด มีค่าความตรง (IOC) ตั้งแต่ 0.72 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น (สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค) มีค่าตั้งแต่ .703 - .961 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสถิติถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านจิตลักษณะ และด้านสภาพแวดล้อม 5 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์ ได้แก่ ทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงิน การมีแบบอย่างที่เหมาะสมทางการเงินจากคนรอบข้าง พฤติกรรมแบบบริโภคนิยมลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนทางการเงิน รายได้ต่อเดือนของนิสิตที่ได้รับจากผู้ปกครอง

2. ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านจิตลักษณะ และด้านสภาพแวดล้อม 5 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถึง .01 เรียงลำดับตามร้อยละของการทำนาย ได้แก่ ทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงิน การมีแบบอย่างที่เหมาะสมจากคนรอบข้าง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจากการทำงาน พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าและบริการ และรายได้ต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง

---

* บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้วิชาการ

This article aims to disseminate technical knowledge .

** นักศึกษาปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

Student Arts Department of Human and Community Resource Development . The Board of Studies and Development Sciences Kasetsart University

*** อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.สุภาสิณี นุ่มเนียม

Faculty, Advisor Dr.Supharsinee Numniem

คำสำคัญ: วินัยทางการเงิน, ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงิน

Abstract

This research aimed to identify factors associated with the behavior of financial discipline of undergraduate students at Kasetsart University Faculty. The methodology used quantitative research. The samples used in the research were number of 411 undergraduate students by multi stage selection. The questionnaire with 6 scale was used to collected data. The Index of consistencies were 0.72 – 1.00 and cronbach's alphas were .703 - .961. The statistics were Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and multiple regression analysis.

The results indicate that

1. The correlation coefficient analysis shows 5 of personals factors, psychologies factors, and environments factors significant relationship among financial discipline. The level of statistical significant was .01. Factors order by correlation coefficient were good attitude toward financial discipline, financial suitably model around them (from families and their friends), consumerism behavior, Future orientation and self - control, and income from family.

2. The multiple regression analysis shows 5 of personals factors, psychologies factors, and environments factors could significant predict financial discipline. Levels of statistical significant were .05 to .01. Factors order by percent of predict were good attitude toward financial discipline, financial suitably model around them (from families and their friends), consumerism behavior, income by work, exposure of goods and service behavior, and income from family.

Keywords: financial discipline, factor related to the behavior of financial discipline.

บทนำ

ภาวะทางเศรษฐกิจเป็นกำลังอำนาจของชาติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศต่างๆ ในโลกเพราะการบริหารจัดการเศรษฐกิจที่ดีจะช่วยปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของประชาชนในประเทศนั้นๆ ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและทำให้ประเทศชาติมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ ความมั่นคงแห่งชาติด้านเศรษฐกิจคือสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่ทำให้ประชากรมีงานทำและยอมรับนับถือระบบเศรษฐกิจของประเทศ สามารถยกฐานะทางเศรษฐกิจทั้งส่วนตัวและส่วนรวมให้สูงขึ้นได้ในอัตราที่เหมาะสมเศรษฐกิจของชาติจะมีความเข้มแข็งและมั่นคงเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources) คือ คุณภาพทางร่างกายและจิตใจของประชากรอันเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดของประเทศที่ทรัพยากรอื่นใดไม่สามารถทดแทนได้ เศรษฐกิจของประเทศจะเจริญเติบโตได้ดีจะต้องพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คือ มีความรู้ ความสามารถ มีวินัย

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ขยัน ประหยัด มานะซื่อสัตย์ อดทน ประชากรของแต่ละประเทศถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดที่จะทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจเพราะมนุษย์คือผู้กำหนดทุกสิ่งทุกอย่าง ถ้าประเทศใดประกอบด้วยประชากรที่มีคุณภาพ มีความสามารถของการผลิตสูงมีอุดมการณ์ทางเศรษฐกิจที่เหมือนกันแล้วจะสามารถผลักดันให้เศรษฐกิจเจริญรุ่งเรืองได้ ดังนั้น การจะพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวหน้าสิ่งแรกจะต้องพัฒนาคนให้มีคุณภาพเสียก่อน (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, มปป.)

สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินในปัจจุบันที่มีการแข่งขันการให้บริการทางการเงินอย่างเข้มข้นประกอบกับวิวัฒนาการทางการเงินและความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ ส่งผลให้เกิดบริการทางการเงินที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ปัญหาที่ตามมาก็คือ ผู้ใช้บริการทางการเงินอาจได้รับข้อมูลหรือมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอที่จะเลือกใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินให้เหมาะสมกับความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง ส่งผลให้เกิดความได้เปรียบ เสียเปรียบระหว่างผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ ซึ่งอาจจะนำไปสู่ความเสียหายแก่ผู้ใช้บริการทางการเงินและระบบเศรษฐกิจการเงินในระยะยาวได้การมีทักษะทางการเงินหรือพฤติกรรมทางการเงินที่เหมาะสม เช่น การมีวินัยทางการเงิน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยส่งเสริมให้ประชากรในประเทศมีความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2556)

ปัจจุบันรายได้ครัวเรือนไทยขยายตัวไม่ทันกับค่าครองชีพ แสดงถึงภาระทางการเงินในการดูแลผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2552) โดยเฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งครัวเรือนต้องเสียค่าใช้จ่ายที่สูงเป็นหลักประกันการมีงานทำในอนาคต (สมประวิณ มันประเสริฐ, 2553) ซึ่งภาระดังกล่าวนำไปสู่ปัญหาหนี้สินครัวเรือนไทยขณะเดียวกันนิสิตระดับปริญญาตรีไทยก็ก่อหนี้สินผ่านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จนถึงปี 2552 รวม 3,473,709 คนและค้างชำระ 5,276 ล้านบาทให้เป็นภาระของภาครัฐ ซึ่งถ้าจะกล่าวถึงกรณีหนี้สินนอกเหนือจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษานั้นยังพบว่า นักศึกษาไทยเป็นกลุ่มที่ค้างชำระหนี้บัตรเครดิตมากที่สุด (โชติณี ชุมคง, 2548) อีกทั้งหนี้สินนอกระบบก็เริ่มขยายเข้าสู่นักศึกษาจนนำไปสู่การกระทำผิดกฎหมายเพื่อชดใช้หนี้สิน ทั้งที่ปัจจุบันประเทศไทยใช้หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการดำรงชีวิตให้พ้นจากวัฏจักรหนี้สินเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552)

สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมระดับบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมของนิสิต พบว่า คุณธรรมที่นิสิตควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนที่สุด คือ ด้านวินัย (สุวิมล ว่องวาณิช และ นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2552) เนื่องจากผู้ที่ขาดความสามารถในการควบคุมตนเองในการใช้จ่ายย่อมทำให้เกิดการใช้จ่ายเงินเกินรายรับที่หามาได้ ซึ่งส่งผลให้เกิดหนี้สินและปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นิสิตระดับปริญญาตรีในปัจจุบันอยู่ในยุคโลกาวิวัฒน์ สังคมบริโภคนิยมมีการเจริญเติบโตเป็นอย่างมากส่งผลให้ค่านิยมของนิสิตเปลี่ยนแปลงไป ทำให้นิสิตมีพฤติกรรมทางการเงินเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยทั้งเรื่องของพฤติกรรมการไตร่ตรองก่อนซื้อ พฤติกรรมการเปรียบเทียบข้อมูลก่อนตัดสินใจซื้อ การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย พฤติกรรมการออมและพฤติกรรมการก่อหนี้ มีการจับจ่ายใช้สอยเพื่อตอบสนองความต้องการเพิ่มมากขึ้นโดยไม่คำนึงถึงความมั่นคงทางการเงินในอนาคตและไม่มีการวางแผนทางการเงินที่ดี (กิจติพร สิทธิพันธุ์, 2552) จะเห็นได้ว่าการมีวินัยทางการเงินเป็นเรื่องที่สำคัญมากอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี

เนื่องจากคนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ยังไม่ต้องทำงานหาเงินด้วยตนเอง มักจับจ่ายใช้สอยเงินอย่างไม่มีระเบียบวินัยโดยไม่คำนึงถึงฐานะการเงินและความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจในอนาคต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี เพื่อที่จะนำไปเป็นแนวทางพัฒนาการมีวินัยทางการเงินซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการสร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือกับปัญหาความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของบุคคลวัยดังกล่าวได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

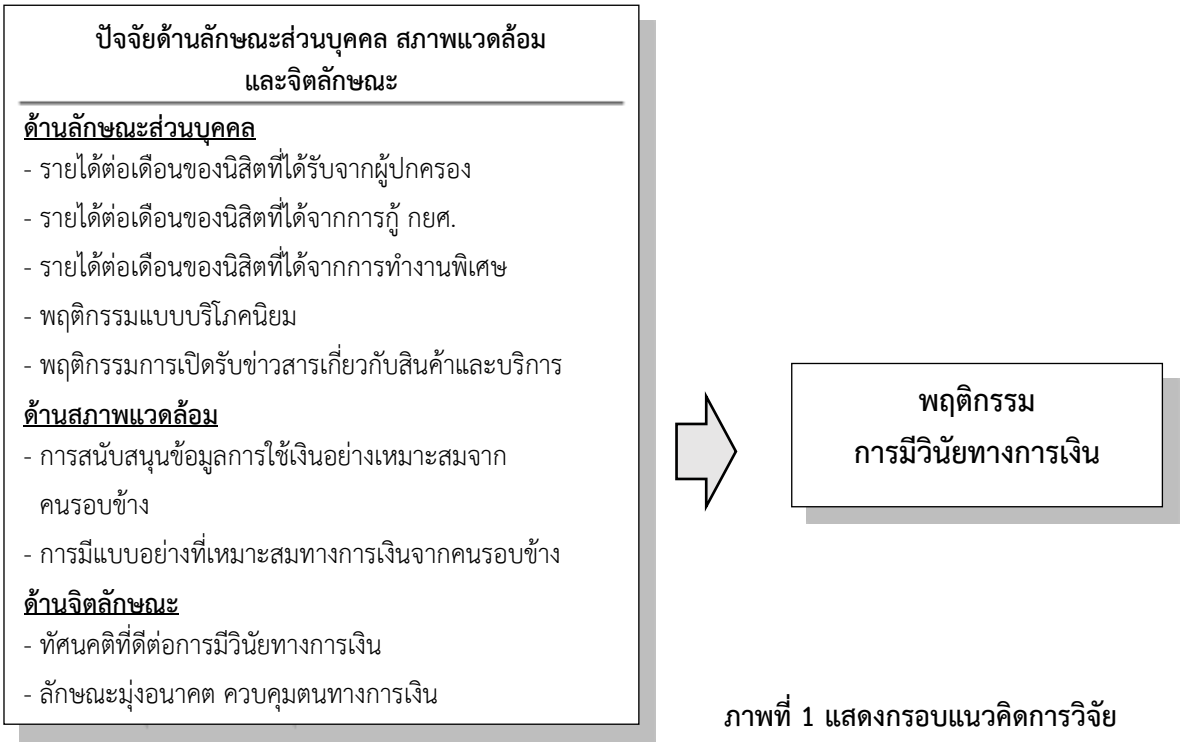
เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านจิตลักษณะ และด้านสภาพแวดล้อม รวม 9 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนอย่างน้อย 1 ตัวแปร
2. ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านจิตลักษณะ และด้านสภาพแวดล้อม รวม 9 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนได้อย่างน้อย 1 ตัวแปร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปตัวแปรและความสัมพันธ์ของตัวแปรได้ดังกรอบแนวคิดต่อไปนี้



ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในงานวิจัยนี้ คือ นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ที่ศึกษาอยู่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำนวน 6,831 คน (ข้อมูลจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กองบริการนิสิต) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางทาโร่ยามาเน่ ค่าความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อยจำนวน 400 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้ ขั้นแรกสุ่มเลือกนิสิตแบบแบ่งชั้นภูมิแต่ละคณะ เมื่อได้จำนวนตัวอย่างนิสิตแต่ละคณะแล้วนำมากำหนดโควต้าให้ทุกชั้นปีของแต่ละคณะมีจำนวนเท่าๆ กันโดยรวมกันไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในขั้นตอนแรก จากนั้นเก็บข้อมูลโดยจับสลากเลือกห้องเรียนแล้วเก็บทุกคนในห้องเรียนนั้น ได้จำนวนนิสิตกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น จำนวน 411 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี และการจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย รายได้ต่อเดือนของนักศึกษาที่ได้รับจากผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของนักศึกษาจากการกู้ กยศ. รายได้ต่อเดือนของนักศึกษาจากการทำงานพิเศษ เป็นแบบเลือกตอบและเติมคำลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงิน เป็นแบบสอบถามที่มีข้อคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนิสิตในการควบคุมตนเองเกี่ยวกับการเงินที่เหมาะสม 3 ด้าน คือ การวางแผนทางการเงินด้านการใช้จ่าย ด้านการไม่ก่อหนี้และด้านการออม มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 6 ระดับ มีค่าตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริงไม่จริงที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทีเกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงิน ได้แก่ พฤติกรรมบริโภคนิยม พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าและบริการ การสนับสนุนข้อมูลการใช้เงินจากคนรอบข้าง การมีแบบอย่างที่เหมาะสมทางการเงินจากคนรอบข้าง ทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงินและลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนทางการเงิน เป็นแบบวัดแบบมาตรประมาณค่า 6 ระดับ มีค่าตั้งแต่ จริงที่สุด ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริงไม่จริงที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

จัดทำเครื่องมือในรูปแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ ตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงิน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินและใกล้เคียงแล้วทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ การใช้ภาษา และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

แล้วนำมาประเมินความสอดคล้อง (Index of consistency: IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามโดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2. ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) โดยนำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ใช้ในงานวิจัยคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยใกล้เคียงจำนวน 30 คน

ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ชุดแบบสอบถาม	Index of consistency	Cronbach's Alpha
พฤติกรรมการมีวินัยทางการเงิน	0.72	.826
การสนับสนุนข้อมูลการใช้เงินอย่างเหมาะสมจากคนรอบข้าง	0.97	.803
การมีแบบอย่างที่เหมาะสมทางการเงินจากคนรอบข้าง	0.86	.704
ทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงิน	0.92	.787
ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	0.96	.714
พฤติกรรมบริโภคนิยมของนิสิต	0.92	.961
พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าและบริการ	1.00	.703

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานการวิจัย

สมมุติฐานข้อ 1 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านจิตลักษณะ และด้านสภาพแวดล้อม รวม 9 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนอย่างน้อย 1 ตัวแปร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient)

สมมุติฐานข้อ 2 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านจิตลักษณะ และด้านสภาพแวดล้อม รวม 9 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสนได้อย่างน้อย 1 ตัวแปร วิเคราะห์ข้อมูลโดย การวิเคราะห์ด้วยสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการศึกษา

ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 411 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.1 ศึกษาอยู่คณะศิลปะศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 47.2 ไม่จดบันทึกรายรับ-รายจ่าย คิดเป็นร้อยละ 82.9 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง เฉลี่ยคนละ 6,113.14 บาท มีรายได้

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

จากการกู้ยืมกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เฉลี่ยคนละ 764.48 บาท และมีรายได้จากการทำงานพิเศษ เฉลี่ยคนละ 190.75 บาท

ตอนที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านจิตลักษณะ และด้านสภาพแวดล้อม ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านจิตลักษณะและด้านสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เรียงลำดับตามค่าความสัมพันธ์ ได้ดังนี้ 1) ทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตในทิศทางเดียวกัน (r=.662) 2) การมีแบบอย่างที่เหมาะสมทางการเงินจากคนรอบข้าง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตในทิศทางเดียวกัน (r=.526) 3) พฤติกรรมแบบบริโภคนิยม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตในทิศทางเดียวกัน (r=.467) 4) ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตในทิศทางเดียวกัน (r=.184) และ 5) รายได้ต่อเดือนของนิสิตที่ได้รับจากผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตในลักษณะผกผันกัน (r=-.182) สรุปได้ว่า มีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านจิตลักษณะและด้านสภาพแวดล้อม 5 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน (ตารางที่ 2) ผลการวิจัยส่วนนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้ง 3 ด้าน กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิต

(n = 411 คน)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม	พฤติกรรมการมีวินัยทางการเงิน	
	r	P
รายได้ต่อเดือนของนิสิตที่ได้รับจากผู้ปกครอง	-.182	.000*
รายได้จากต่อเดือนของนิสิตที่ได้จากการกู้ กยศ	-.060	.225
รายได้ต่อเดือนของนิสิตที่ได้จากการทำงาน	.085	.086
พฤติกรรมแบบบริโภคนิยม	.467	.000*
พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าและบริการ	-.019	.698
ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนทางการเงิน	.184	.000*
ทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงิน	.662	.000*
การสนับสนุนข้อมูลการใช้เงินที่เหมาะสมจากคนรอบข้าง	-.047	.337
การมีแบบอย่างที่เหมาะสมทางการเงินจากคนรอบข้าง	.526	.000*

หมายเหตุ : * . P<0.01

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านจิตลักษณะ และด้านสภาพแวดล้อม ที่สามารถทำนายพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรอิสระกับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตัวพยากรณ์ที่นำเข้าสู่สมการถดถอยพหุคูณ คือ รายได้ต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนจากการกู้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษารายได้เฉลี่ยต่อเดือนจากการทำงานพิเศษพฤติกรรมการบริโภคนิยมพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าและบริการ ทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงิน ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนทางการเงิน การสนับสนุนข้อมูลการใช้เงินอย่างเหมาะสมจากคนรอบข้าง และการมีแบบอย่างที่เหมาะสมทางการเงินจากคนรอบข้าง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการมีวินัยของนิสิต ได้ร้อยละ 49.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เรียงลำดับตามร้อยละของการทำนายได้ดังนี้ 1) ทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงิน ทำนายได้ร้อยละ 53.8 ในทางเดียวกัน 2) การมีแบบอย่างที่เหมาะสมจากคนรอบข้าง ทำนายได้ร้อยละ 16.2 ในทางเดียวกัน 3) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจากการทำงานพิเศษ ทำนายได้ร้อยละ 14 ในทางเดียวกัน 4) พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าและบริการ ทำนายได้ร้อยละ 9.6 ในทางผกผันกัน และรายได้ต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง ทำนายได้ร้อยละ 9.5 ในทางผกผันกัน สรุปได้ว่า มีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ด้านจิตลักษณะ และด้านสภาพแวดล้อม 5 ตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน (ตารางที่ 3) ผลการวิจัยส่วนนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบการใช้ปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ทำนายพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิต

(n = 411 คน)

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P
	B	Std.Error	Beta		
(ค่าคงที่)	22.630	3.933		5.753	.000**
ทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงิน	.598	.060	.538	9.901	.000**
การมีแบบอย่างที่เหมาะสมทางการเงินจากคนรอบข้าง	.203	.065	.162	3.139	.002**
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนจากการทำงานพิเศษ	.002	.000	.140	3.900	.000**
พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าและบริการ	-.161	.075	-.096	-2.151	.032*
รายได้ต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง	.000	.000	-.095	-2.489	.013*

R=.705, R^2=.497, R^2_{adj}=.486, Durbin-Watson=1.961, F=44.097, Std.Error=3.933, *p<.05,**p<.01

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า ตัวแปรด้านลักษณะส่วนบุคคลที่สำคัญ คือ รายได้ต่อเดือนของนิสิตที่ได้รับจากผู้ปกครองมีความสัมพันธ์แบบผกผันกับพฤติกรรม และทำนายพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินได้ในลักษณะผกผันกัน หมายความว่านิสิตยิ่งมีรายได้จากผู้ปกครองมากยิ่งมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญ์ชล วัฒนากูล (2539) พบว่ารายได้หลักของนักศึกษาที่มาจากผู้ปกครองมีประมาณครึ่งหนึ่งไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

ตัวแปรด้านจิตลักษณะที่สำคัญ คือ ทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตในทิศทางเดียวกัน และทำนายพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินได้ในลักษณะแปรผันตามกัน หมายความว่านิสิตยิ่งมีทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงินมากยิ่งมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินมากตามไปด้วย สอดคล้องกับการวิจัยของภัทราพันธ์ หรุ่นรักวิทย์ (2557) พบว่า ทัศนคติของนักศึกษาด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมทุกด้าน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธรัช อารีราษฎร (2558) พบว่า ทัศนคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อ แนวทางดำเนินงานกรีนไอทีสำหรับสถาบันอุดมศึกษา

ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมที่สำคัญ คือ การมีแบบอย่างที่เหมาะสมทางการเงินจากคนรอบข้าง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตในทิศทางเดียวกัน และทำนายพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินได้ในลักษณะแปรผันตามกัน หมายความว่านิสิตยิ่งมีแบบอย่างที่เหมาะสมทางการเงินจากคนรอบข้างมากยิ่งมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการมีวินัยมากตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา จุ้ยนาม (2558) พบว่า การใช้สื่อออนไลน์ของวัยรุ่นนั้นได้รับการแนะนำและชักจูงจากเพื่อนซึ่งเป็นบุคคลรอบข้าง

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ผลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถเสนอแนะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพื่อช่วยกันพัฒนานิสิตให้เป็นผู้มีวินัยทางการเงินอันจะส่งผลให้เกิดภูมิคุ้มกันทางการเงินแก่นิสิตในการใช้เงินด้วยความสามารถในการควบคุมตนในการวางแผนทางการเงิน การออม และการไม่ก่อหนี้สิน ซึ่งจะทำให้ตนเอง ครอบครัว และคนรอบข้างเดือดร้อน โดยมีแนวทางการพัฒนาดังนี้

จากการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และสามารถทำนายพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินได้มากที่สุด คือ ทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงินของนิสิต โดยพบว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องดังกล่าวมากมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินมากตามไปด้วย ดังนั้น การพัฒนานิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ให้เป็นผู้มีวินัยทางการเงิน หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มหาวิทยาลัย และครอบครัว ควรจัดกิจกรรมหรือจัดสถานการณ์ให้นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการมีวินัยทางการเงินก่อนเป็นอันดับแรกเนื่องจากทัศนคติเป็นจิตลักษณะที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์(ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2541)

ผลการวิจัยยังพบอีกว่า นิสิตที่มีแบบอย่างทางการเงินที่เหมาะสมจากคนรอบมากมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินมากตามไปด้วย ซึ่งงานวิจัยนี้คนรอบข้าง ได้แก่ คนสองกลุ่มคือครอบครัวและ

เพื่อน ดังนั้น ครอบครัวจึงต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างในการมีวินัยทางการเงินแก่นิสิตให้มากที่สุด รวมทั้งการเลือกคบเพื่อนหรือการอยู่ในสภาพสังคมในมหาวิทยาลัยถ้าสามารถจัดสรรให้นิสิตเห็นแบบอย่างการมีวินัยทางการเงินได้มากก็จะทำให้นิสิตในมหาวิทยาจะเป็นผู้มีพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินมากด้วย

อย่างไรก็ตามการที่บุคคลจะเกิดพฤติกรรมใดอย่างถาวรจำเป็นต้องมีทั้งสภาพแวดล้อมและจิตใจหลายๆ ด้านประกอบกัน ดังที่พบว่านิสิตที่มีรายได้ต่อเดือนจากผู้ปกครองมากกลับเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินน้อย เนื่องจากตัวแปรดังกล่าวมีการทำนายแบบผกผันกัน ดังนั้นผู้ปกครองควรพิจารณาการจ่ายเงินเดือนแก่นิสิตให้พอเหมาะพอควรเพราะยิ่งให้มากนิสิตก็ยิ่งไม่มีวินัยทางการเงินมาก ในขณะที่พบว่านิสิตที่มีรายได้จากการทำงานพิเศษมากจะเป็นผู้มีพฤติกรรมทางการเงินมาก การที่ผู้ปกครองได้ฝึกให้นิสิตได้รู้จักทำงานพิเศษเล็กน้อยเพื่อเก็บเงินซื้อของที่ตนเองต้องการเป็นกรณีพิเศษจึงเป็นเรื่องที่ดีกว่าที่ผู้ปกครองจะเป็นผู้จ่ายให้เสียทั้งหมดทุกเรื่องโดยไม่มีเงื่อนไข

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเพื่อหาสาเหตุของพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินจากประชาชนในกลุ่มต่างๆ ในแต่ละช่วงวัย เพื่อหาปัจจัยที่เป็นสาเหตุว่ามีสาเหตุใดที่เหมือนหรือต่างกัน เพื่อจะได้นำปัจจัยที่เป็นสาเหตุมาทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อหาแนวทางพัฒนาการมีวินัยทางการเงินของประชาชนโดยรวมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. (2552). “รายงานประจำปี.” 30 กันยายน.

กัญญ์ชล วัฒนากูล. (2539). “แบบแผนการบริโภค พฤติกรรมการบริโภค และการประมาณระดับรายได้ที่เหมาะสม สำหรับการใช้จ่ายบริโภคของนักศึกษา ที่พักภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเชียงใหม่”. **วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (ต.ค.-ธ.ค. 2539): 80-95.

กิจติพร สิทธิพันธุ์. (2552)**. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร**. เข้าถึงเมื่อ 27 เมษายน 2558. เข้าถึงได้จาก http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/386/1/kijiporn_sitt.pdf.

โชติณี ชุมคง. (2548). “การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเงินผ่อน : กรณีศึกษาประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2541). **ทฤษฎีการวัด และงานวิจัยเอกลักษณ์แห่งอีกโก้ในคนไทยและเทศ**.ตำราขั้นสูง. คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). “รายงานภาวะเศรษฐกิจในรายปี.” 29 ธันวาคม.

ธรัช อารีราษฎร. (2558). “แนวทางการดำเนินงานกรีนไอทีสำหรับสถาบันอุดมศึกษา” **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่** 8, ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน): 227.

ภัทราพันธ์ หรุ่นรักวิทย์. (2557). “การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ และทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากรภายหลังภาวะวิกฤต.” **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal** ปีที่ **7,** ฉบับที่ **2 (**พฤษภาคม – สิงหาคม): 711.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. (2558) “รายงานสรุปข้อมูลนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.” 28 กุมภาพันธ์.

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร,มปป. (2552). “คำแนะนำการฝึกทหารใหม่กรมยุทธศึกษาทหารบก.” 1 ตุลาคม.

สมประวิณ มันประเสริฐ. (2553). “การศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีต่อแบบแผนการบริโภคของครัวเรือนไทย .**วารสาร The TRF Forum** ปีที่ 1**,** ฉบับที่ 3 **(**กันยายน – ธันวาคม): 21-29

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). “**แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-10**.” เข้าถึงเมื่อ 20 พฤษภาคม 2558. เข้าถึงได้จากhttp://www.nesdb.go.th/

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2552). “รายงานประจำปี” 23 กรกฎาคม.

สุวิมล ว่องวาณิช และ นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2552). “การประเมินผลการปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542”. เอกสารการประชุมทางวิชาการการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.